

Προτεινόμενες ασκήσεις

1. Πεδίο ορισμού - Παραγωγή

13.11 Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f στις παρακάτω περιπτώσεις:

$$\alpha) f(x) = \int_1^x \ln(t^2 + 1) dt$$

$$\beta) f(x) = \int_2^x \frac{3}{t} dt$$

$$\gamma) f(x) = \int_{-1}^x \sqrt{t^2 - t} dt$$

$$\delta) f(x) = \int_0^{x-1} \frac{dt}{t-2}$$

13.12 Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f στις παρακάτω περιπτώσεις:

$$\alpha) f(x) = \int_2^{\sqrt{4-x}} \frac{t}{\ln t} dt$$

$$\beta) f(x) = \int_{x^2}^{x+3} \frac{\ln(t^2 + 1)}{t-4} dt$$

$$\gamma) f(x) = \int_{5-x}^{\ln x} \sqrt{t-1} dt$$

$$\delta) f(x) = \int_{x^2-1}^{2x-4} \sqrt{t^2-4} dt$$

13.13 Να υπολογίσετε τις παραγώγους των παρακάτω συναρτήσεων:

$$\alpha) g(x) = \int_1^x e^{t^2} dt$$

$$\beta) g(x) = \int_2^{x^2} \eta \mu t^2 dt$$

$$\gamma) g(x) = \int_{e^{-x}}^{e^x} \ln^2 t dt$$

$$\delta) g(x) = \int_{\sigma \nu \nu x}^{\eta \mu x} e^{\sqrt{1-t^2}} dt, \quad x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$$

2. Υπολογισμός ορίων

13.14 Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

$$f'(x) = 2xf(x), \quad x \in \mathbb{R} \quad \text{και} \quad f(0) = 1$$

α) Να αποδείξετε ότι $f(x) = e^{x^2}$, $x \in \mathbb{R}$.

β) Να υπολογίσετε τα όρια:

i) $A = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\int_0^x e^{t^2} dt}{x}$,

ii) $B = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{2 \int_1^x e^{t^2} dt}{x^2 - 1}$

iii) $\Gamma = \lim_{x \rightarrow +\infty} \int_0^{\frac{1}{x}} e^{t^2} dt$

iv) $\Delta = \lim_{x \rightarrow +\infty} \int_0^{\frac{1}{x}} x e^{t^2} dt$

13.15 Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ μια παραγωγίσιμη συνάρτηση για την οποία ισχύουν:

$$2f'(x) = e^{x-f(x)}, \quad x \in \mathbb{R} \quad \text{και} \quad f(0) = 0$$

α) Να αποδείξετε ότι $f(x) = \ln\left(\frac{1+e^x}{2}\right)$.

β) Να υπολογίσετε το όριο:

$$A = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\int_0^x f(x-t) dt}{\eta \mu \chi}$$

13.16 Δίνεται η συνεχής συνάρτηση:

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \quad \text{με} \quad f(1) = 1$$

καθώς και η συνάρτηση:

$$g(x) = \int_1^x \frac{f(x-t+1)}{x-t+1} dt, \quad x > 0$$

α) Να αποδείξετε ότι $g(x) = \int_1^x \frac{f(y)}{y} dy$.

β) Να υπολογίσετε το όριο:

$$A = \lim_{x \rightarrow 1} \int_1^x \frac{f(x-t+1)}{(x-1)(x-t+1)} dt$$

13.17 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \int_x^{2x} \frac{e^t}{t} dt, \quad x > 0.$$

α) Να αποδείξετε ότι $e^x \ln 2 \leq f(x) \leq e^{2x} \ln 2$.

β) Να υπολογίσετε το όριο $A = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x)$.

13.18 Να υπολογίσετε τα όρια:

α) $A = \lim_{x \rightarrow +\infty} \int_x^{2x} \frac{dt}{t^2 + 1}$

β) $B = \lim_{x \rightarrow +\infty} \int_x^{x+1} \frac{dt}{\sqrt{t^4 + 1}}$

γ) $\Gamma = \lim_{x \rightarrow 0^+} \int_x^{3x} \frac{e^t}{t} dt$

δ) $\Delta = \lim_{x \rightarrow 1^-} \int_x^{x^2} \frac{e^t}{t-1} dt$

13.19 Δίνεται η συνάρτηση:

$$F(x) = \int_x^{x^2} \frac{1}{\ln t} dt$$

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της F .

β) Να αποδείξετε ότι $x \ln 2 \leq F(x) \leq x^2 \ln 2$, $x > 1$.

γ) Να υπολογίσετε το όριο $A = \lim_{x \rightarrow 1^+} F(x)$.

13.20 Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$F(x) = \int_x^{x^2} \frac{1}{\ln t} dt \quad \text{και} \quad G(x) = \int_x^{x^2} \frac{t}{\ln t} dt$$

α) Να βρείτε τα πεδία ορισμού των F, G .

β) Να αποδείξετε ότι $\lim_{x \rightarrow 1^+} F(x) = \ln 2$.

γ) Να υπολογίσετε το όριο $A = \lim_{x \rightarrow 1^+} G(x)$.

13.21 Δίνεται η συνάρτηση:

$$F(x) = \int_{\frac{1}{2x}}^{\frac{1}{x}} \frac{x}{\ln t} dt, \quad x > 1$$

α) Να αποδείξετε ότι:

$$-\frac{1}{\ln x} \leq \frac{1}{\ln t} \leq -\frac{1}{\ln 2x}, \quad x > 1$$

β) Να υπολογίσετε το όριο $A = \lim_{x \rightarrow +\infty} F(x)$.

13.22 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \frac{1}{x^2 + 1}, \quad x \in \mathbb{R}$$

Να υπολογίσετε τα παρακάτω όρια:

α) $A = \lim_{x \rightarrow 0} \int_0^x x f(t) dt$

β) $B = \lim_{x \rightarrow +\infty} \int_0^x e^{-x} x f(t) dt$

$$\gamma) \Gamma = \lim_{x \rightarrow +\infty} \int_x^{2x} f(t) dt$$

$$\delta) \Delta = \lim_{x \rightarrow +\infty} \int_0^x e^t f(t) dt$$

13.23 Να υπολογίσετε το όριο:

$$A = \lim_{x \rightarrow 1^+} \int_x^{x^2} \frac{\ln t}{t-1} dt$$

13.24 Δίνεται η συνάρτηση:

$$g(x) = \int_{2x}^{3x} \frac{e^t - 1}{t} dt$$

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της g.

β) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση:

$$h(x) = \begin{cases} \frac{e^x - 1}{x}, & \text{av } x \neq 0 \\ 1, & \text{av } x = 0 \end{cases}$$

είναι συνεχής.

γ) Να υπολογίσετε το όριο $A = \lim_{x \rightarrow 0} g(x)$.

13.25 Να υπολογίσετε τα παρακάτω όρια:

$$\alpha) A = \lim_{x \rightarrow 1} \int_{x^2}^{x^3} \frac{\ln t}{t-1} dt$$

$$\beta) B = \lim_{x \rightarrow 0} \int_x^{2x} \frac{e^t - 1}{t} dt$$

3. Εύρεση συνάρτησης

13.26 Να βρείτε τη συνεχή συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ στις παρακάτω περιπτώσεις:

$$\alpha) 1 + \int_0^x f(t) dt = f(x), \quad x \in \mathbb{R}$$

$$\beta) \eta \mu x + \int_0^x e^{x-t} f(t) dt = xe^x - f(x), \quad x \in \mathbb{R}$$

13.27 Δίνεται η συνεχής συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την ιδιότητα:

$$1 + f(x) = e^x + \int_x^{2x} f(t-x) dt$$

για κάθε $x \in \mathbb{R}$

α) Να αποδείξετε ότι:

$$f(x) = e^x + \int_0^x f(u) du - 1, \quad x \in \mathbb{R}$$

β) Να αποδείξετε ότι $f(x) = xe^x, \quad x \in \mathbb{R}$.

γ) Να βρείτε τις ασύμπτωτες της C_f .

13.28 Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση με την ιδιότητα:

$$f(x) = x \int_0^1 f(xt) dt + e^x, \quad x \in \mathbb{R}$$

α) Να αποδείξετε ότι η f είναι παραγωγίσιμη.

β) Να βρείτε τη συνάρτηση f.

4. Ανισότητες

13.29 Να αποδείξετε ότι:

$$\alpha) \int_a^\beta (x^4 + 1) dx > 0 \quad \text{για κάθε } \alpha < \beta$$

$$\beta) \int_a^\beta (x^6 + x^4 + 1) dx \geq 0 \quad \text{για κάθε } \alpha \leq \beta$$

13.30 Να αποδείξετε ότι:

$$\alpha) \int_{2014}^{2004} (e^{x^2} + 1) dx < 0$$

$$\beta) \int_{2000}^{1000} (\ln^2 x + e^x) dx < 0$$

$$\gamma) \int_a^\beta (e^{-x^2} + 2) dx \leq 0 \quad \text{για κάθε } \alpha \geq \beta$$

$$\delta) \int_\beta^\alpha \sqrt{x^2 + 1} dx \leq 0 \quad \text{για κάθε } \beta \geq \alpha$$

13.31 Να αποδείξετε ότι:

$$\alpha) \int_2^5 (3x^2 - 4x + 3) dx < \int_2^5 (2x^2 + 3x - 7) dx$$

$$\beta) \int_2^3 \frac{x^2 + x}{x^2 - 6x + 5} dx < 0$$

13.32 Να αποδείξετε ότι:

$$\alpha) \int_0^1 \frac{\eta \mu x}{\sqrt{x^2 + 1}} dx < \sqrt{2} - 1$$

$$\beta) \int_0^{\frac{\pi}{2}} x \eta \mu x dx > \int_0^{\frac{\pi}{2}} (1 - \sigma \nu x) dx$$

$$\gamma) 48 < \int_0^8 \sqrt{x^2 + 36} dx < 80$$

$$\delta) \int_0^2 \ln\left(\frac{1+e^x}{2}\right) dx < 2 \ln\left(\frac{1+e^2}{2}\right)$$

13.33 Να αποδείξετε ότι:

α) $\int_1^{e^2} \ln x^2 dx > \int_1^{e^2} \ln^2 x dx$

β) $\int_{\frac{1}{e}}^e x^{\ln x} dx \leq e^2 - 1$

13.34 Να αποδείξετε ότι:

α) $\frac{1}{e+1} \leq \int_0^1 \frac{x^2+1}{e^x+1} dx \leq 1$

β) $\frac{e-1}{e^2} \leq \int_1^e \frac{x + \ln^2 x}{x^2} dx \leq e^2 - 1$

13.35 Έστω $f: [0, 3] \rightarrow \mathbb{R}^*$ μια συνεχής συνάρτηση για την οποία ισχύει:

$$\int_0^3 f^2(x) dx = 1$$

Να αποδείξετε ότι:

α) $\int_0^3 \frac{1}{f^2(x)} dx \geq 5$ β) $\int_0^3 f^2(x) e^x dx \geq 1$

13.36 Να αποδείξετε ότι:

α) $\int_0^\pi \eta \mu x dx > \int_0^\pi x \sigma \nu x dx$

β) $\int_0^2 (2e^x - 2) dx > \int_0^2 (x^2 + 2x) dx$

γ) $\int_1^e 2 \ln x dx < \int_1^e (x^2 - 1) dx$

δ) $\int_0^\pi 2 \sigma \nu x dx > \int_0^\pi (2 - x^2) dx$

13.37 Να αποδείξετε ότι:

α) $\int_a^\beta (e^x - x^2) dx > \int_a^\beta (2 - e^{-x}) dx, \alpha < \beta$

β) $\int_a^\beta (x^2 \eta \mu x + 2x \sigma \nu x - 2 \eta \mu x) dx > 0,$

$$0 \leq \alpha < \beta \leq \frac{\pi}{2}$$

γ) $\int_a^\beta x^x dx > \int_a^\beta e^{x-1} dx, \alpha < \beta$

δ) $\int_a^\beta (x^2 + 1)^{x^2+1} dx \geq \int_a^\beta e^{x^2} dx, \alpha < \beta$

13.38 Αν η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα στο $[0, +\infty)$, να αποδείξετε ότι:

$$f(x) \int_0^x e^{\eta \mu t} dt > \int_0^x f(t) e^{\eta \mu t} dt, x > 0$$

13.39 Έστω f, g δύο συναρτήσεις συνεχείς στο διάστημα $[a, \beta]$.

α) Αν $f(x) \geq g(x)$ για κάθε $x \in [a, \beta]$, να αποδείξετε ότι:

$$\int_a^\beta f'(x) dx \geq \int_a^\beta g'(x) dx$$

β) Αν m η ελάχιστη και M η μέγιστη τιμή της f στο $[a, \beta]$, τότε:

$$m(\beta - \alpha) \leq \int_a^\beta f(x) dx \leq M(\beta - \alpha)$$

γ) Αν $f(x) = e^{-x^2}, x \in \mathbb{R}$, να αποδείξετε ότι:

i) $1 - x^2 \leq e^{-x^2} \leq 1$ για κάθε $x \in [0, 1]$,

ii) $\frac{2}{3} \leq \int_0^1 e^{-x^2} dx \leq 1.$

13.40 Δίνεται η συνεχής και γνησίως αύξουσα συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Να λύσετε τις παρακάτω ανισώσεις:

α) $\int_{x+2}^{x+4} f(t) dt > \int_{x^2}^{x^2+2} f(t) dt$

β) $\int_{5x}^{5x+2} f(t) dt \leq \int_{x^2+6}^{x^2+8} f(t) dt$

13.41 Η συνάρτηση f είναι κοίλη στο διάστημα $[0, \alpha]$, $\alpha > 0$. Έστω ακόμη η συνάρτηση g , με:

$$g(x) = \int_0^x f(t) dt - x f\left(\frac{x}{2}\right) \text{ για κάθε } x \in [0, \alpha]$$

α) Να μελετήσετε την g ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα.

β) Να αποδείξετε ότι $\int_0^\alpha f(t) dt < \alpha f\left(\frac{\alpha}{2}\right).$

13.42 Δίνεται η παραγωγίσιμη και κυρτή συνάρτηση στο $[a, \beta]$. Να αποδείξετε ότι:

α) $f(x) + f(\alpha + \beta - x) \geq 2f\left(\frac{\alpha + \beta}{2}\right)$

β) $\int_a^\beta f(x) dx \geq (\beta - \alpha) f\left(\frac{\alpha + \beta}{2}\right)$

13.43 α) Να αποδείξετε ότι:

$$t^2 \int_1^2 e^{2x} dx - 2t \int_1^2 \frac{e^x}{x} dx + \int_1^2 \frac{dx}{x^2} \geq 0$$

για κάθε $t \in \mathbb{R}$.

β) Να αποδείξετε ότι:

$$\int_1^2 \frac{e^x}{x} dx \leq \frac{e\sqrt{e^2-1}}{2}$$

13.44 Έστω $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ μια θετική και συνεχή συνάρτηση. Να αποδείξετε ότι:

α) $t^2 \int_0^1 f(x) dx - 2t + \int_0^1 \frac{dx}{f(x)} \geq 0$ για κάθε $t \in \mathbb{R}$

β) $\int_0^1 f(x) dx \cdot \int_0^1 \frac{1}{f(x)} dx \geq 1$

13.45 Έστω η παραγωγίσιμη συνάρτηση:

$$f: [0, 1] \rightarrow [0, +\infty)$$

με συνεχή παράγωγο τέτοια, ώστε:

$$f(x) \leq x \text{ για κάθε } x \in [0, 1]$$

Να αποδείξετε ότι:

$$\int_0^1 \frac{f'(x)}{x+1} dx \leq \ln 2$$

13.46 Έστω η κυρτή συνάρτηση:

$$f: [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}$$

Να αποδείξετε ότι:

$$\frac{1}{2} \int_{-1}^1 f(x) dx \leq f(-1) + f'(1)$$

13.47 Να αποδείξετε ότι:

$$\frac{(\alpha - 1)^2}{4} + \alpha - 1 > \sqrt{2} \int_1^\alpha \frac{1}{\sqrt{1+x^2}} dx, \alpha > 1$$

13.48 Έστω οι συναρτήσεις $f, h: [a, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ για τις οποίες ισχύει ότι η h είναι συνεχής και γνησίως αύξουσα και $f(x) = \int_a^x h(t) dt$. Να αποδείξετε ότι:

$$(x - \alpha)h(\alpha) \leq f(x) \leq (x - \alpha)h(\beta)$$

13.49 Έστω ότι η συνάρτηση $f: [a, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ είναι συνεχής, γνησίως αύξουσα και κυρτή.

α) Να αποδείξετε ότι:

$$(\beta - \alpha)f(\alpha) < \int_\alpha^\beta f(t) dt < (\beta - \alpha) \cdot \frac{f(\alpha) + f(\beta)}{2}$$

β) Αν $f(x) \geq 0$, να σχεδιάσετε κατάλληλο σχήμα και να ερμηνεύσετε γεωμετρικά την παραπάνω ανισότητα.

13.50 Δίνεται η συνεχής συνάρτηση:

$$f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$$

για την οποία ισχύει:

$$0 < f(x) < 1 \text{ για κάθε } x \in [0, 1]$$

Να αποδείξετε ότι:

α) Η συνάρτηση $g(x) = \int_0^x f(t) dt$ είναι συνεχής στο $[0, 1]$.

β) Ισχύει $\int_0^1 f(x) dx < 1$.

γ) Η ευθεία $y = 2x$ τέμνει τη γραφική παράσταση της $h(x) = \int_0^x f(t) dt + 1$ σε ένα και μόνο σημείο.

13.51 Έστω $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι συνεχής και ισχύει:

$$f(x) > -1 \text{ για κάθε } x \in [0, 1]$$

Να αποδείξετε ότι:

α) Ισχύει $\int_0^1 f(x) dx > -1$.

β) Η συνάρτηση $g(x) = \int_a^x f(t) dt$, $a \in [0, 1]$ είναι συνεχής.

γ) Υπάρχει $x_0 \in (0, 1)$ τέτοιο, ώστε:

$$\int_0^{x_0} f(t) dt + 2x_0 = 1 + \int_{x_0}^1 f(t) dt$$

δ) Το x_0 του ερωτήματος (γ) είναι μοναδικό.

13.52 Δίνεται η συνεχής συνάρτηση:

$$f: [0, 2] \rightarrow \mathbb{R}$$

για την οποία ισχύει:

$$\int_0^1 f(x) dx + 2016 \int_1^2 f(x) dx = 0$$

Να αποδείξετε ότι:

α) Η συνάρτηση $g(x) = \int_a^x f(t) dt$, $\alpha, x \in [0, 2]$ είναι παραγωγίσιμη.

β) Υπάρχουν $x_1, x_2 \in (0, 2)$ τέτοια, ώστε:

$$f(x_1) + f(x_2) = \int_0^2 f(x) dx$$

γ) Η C_f τέμνει τον άξονα $x'x$ τουλάχιστον σε ένα σημείο.

δ) Αν η C_f διέρχεται από την αρχή των αξόνων, τότε η f έχει ένα τουλάχιστον κρίσιμο σημείο.

13.53 Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ μια συνεχής και γνησίως αύξουσα συνάρτηση. Να αποδείξετε ότι:

α) Η συνάρτηση $g(x) = \int_x^{x+2} f(t) dt$ είναι συνεχής στο $\mathbb{R}$.

β) Υπάρχει $x_0 \in (1, 3)$ τέτοιο, ώστε:

$$g(x_0) = \frac{g(1) + g(3)}{2}$$

γ) Η εξίσωση:

$$\int_1^3 f(t) dt + \int_3^5 f(t) dt = 2 \int_x^{x+2} f(t) dt$$

έχει μία τουλάχιστον λύση.

13.54 Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής συνάρτηση με:

$$\int_0^2 (t-2)f(t) dt = 0$$

F μια αρχική της f και G μια αρχική της συνάρτησης $g(x) = xf(x)$, με $F(0) = G(0) = 0$. Θεωρούμε τη συνάρτηση:

$$H(x) = \begin{cases} \frac{G(x)}{x} - F(x), & \text{αν } x \neq 0 \\ 0, & \text{αν } x = 0 \end{cases}$$

Να αποδείξετε ότι:

α) Η συνάρτηση H είναι συνεχής.

β) Η συνάρτηση H είναι παραγωγίσιμη με:

$$H'(x) = -\frac{G(x)}{x^2}, \quad x \neq 0$$

γ) Υπάρχει ένα τουλάχιστον $a \in (0, 2)$ τέτοιο, ώστε $G(a) = 0$.

δ) Υπάρχει $\xi \in (0, a)$ τέτοιο, ώστε:

$$a \int_0^\xi tf(t) dt = \xi^2 \int_0^a f(t) dt$$

Θέματα για τις εξετάσεις

Τα επόμενα θέματα μπορούν να αξιοποιηθούν για τη γενική επανάληψη της ενότητας ή για την προετοιμασία του σχετικού επαναληπτικού διαγωνίσματος.

Θ13.1 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \int_x^{x+1} \sqrt{e^t + 1} dt$$

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f .

β) Να αποδείξετε ότι:

$$f'(x) = \sqrt{e^{x+1} + 1} - \sqrt{e^x + 1}$$

γ) Να λύσετε την ανίσωση:

$$\int_{x+1}^{x+2} \sqrt{e^t + 1} dt > \int_{x^2-1}^{x^2} \sqrt{e^t + 1} dt$$

Θ13.2 Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για τις οποίες ισχύουν:

♦ $f'(x) = e^{2x}f(-x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

♦ $f(0) = 1$

♦ $g(x) = f(x^2)$, $x \in \mathbb{R}$

α) Να αποδείξετε ότι:

$$f''(x) + f(x) = 2f'(x), \quad x \in \mathbb{R}$$

β) Να αποδείξετε ότι:

$$f(x) = e^x, \quad x \in \mathbb{R}$$

γ) Να αποδείξετε ότι:

$$\int_1^{\ln x} f(t) dt \leq \int_1^{x-1} f(t) dt \quad \text{για κάθε } x > 0$$

δ) Να λύσετε την ανίσωση:

$$\int_1^{e^x} f(t) dt > \int_1^{1-x} f(t) dt$$

ε) Να υπολογίσετε το όριο:

$$A = \lim_{x \rightarrow +\infty} \int_{3x}^{5x} f(t) dt$$

Θ13.3 Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = \begin{cases} x \ln x, & \text{αν } x > 0 \\ 0, & \text{αν } x = 0 \end{cases} \quad \text{και}$$

$$F(x) = \begin{cases} \int_1^x t \ln t dt, & \text{αν } x > 0 \\ a, & \text{αν } x = 0 \end{cases}$$

α) Να αποδείξετε ότι η f είναι συνεχής.

β) Να βρείτε την τιμή του a , ώστε η F να είναι συνεχής.

γ) Να αποδείξετε ότι η F είναι μια αρχική της f .

δ) Να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα:

$$I = \int_0^1 f(x) dx$$

Θ13.4 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \int_0^{\ln x} \sqrt{1+t^2} dt$$

- α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της $f(x)$.
β) Να αποδείξετε ότι η f παραγωγίζεται και να βρείτε την παράγωγό της.
γ) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.
δ) Να βρείτε το πρόσημο της συνάρτησης f .
ε) Να λύσετε την ανίσωση:

$$\int_1^x \sqrt{1+t^2} dt > \int_1^{\ln(1-x)} \sqrt{1+t^2} dt$$

Θ13.5 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = e^{x-1} - \ln x, \quad x > 0$$

- α) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.
β) Να βρείτε τα ακρότατα της f .
γ) Να λύσετε την εξίσωση:

$$\int_{x^2+1}^{x^2+2} f(t) dt = \int_{x^2+3}^{x^2+2} f(t) dt + \int_2^4 f(t) dt$$

Θ13.6 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \ln(x^2 + 1) - x$$

- α) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία και να βρείτε το σύνολο τιμών της.
β) Να μελετήσετε την f ως προς τα κοίλα.
γ) Να λύσετε την ανίσωση:

$$\int_{x^2}^{x^2+1} f(t) dt > \int_{x+2}^{x+3} f(t) dt$$

δ) Να αποδείξετε ότι:

$$\int_a^{a+1} f(t) dt > \int_{a+1}^{a+2} f(t) dt \quad \text{για κάθε } a \in \mathbb{R}$$

Θ13.7 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \begin{cases} \frac{e^x}{x^2}, & \text{αν } x < 0 \\ 0, & \text{αν } x = 0 \end{cases}$$

α) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι συνεχής στο $(-\infty, 0]$.

β) Έστω:

$$F(x) = \int_{-1}^x f(t) dt, \quad x \leq 0$$

- i) Να βρείτε τη συνάρτηση F , όταν $x < 0$.
ii) Να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 0^-} F(x)$ καθώς και τον τύπο της F στο $(-\infty, 0]$.
iii) Να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα:

$$I = \int_{-1}^0 f(x) dx$$

Θ13.8 Δίνεται η συνεχής συνάρτηση:

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$$

για την οποία ισχύουν:

- ♦ $f'(x)(f(x) - x) = f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$
♦ $f(0) = 3$

α) Να αποδείξετε ότι:

$$f(x) = x + \sqrt{x^2 + 9}, \quad x \in \mathbb{R}$$

- β) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.
γ) Να συγκρίνετε τους αριθμούς:

$$\alpha = \int_x^{x+1} f(t) dt \quad \text{και} \quad \beta = \int_{x+1}^{x+2} f(t) dt, \quad x \in \mathbb{R}$$

δ) Να λύσετε την ανίσωση:

$$\int_{x^2}^{x^2+2} f(t) dt > \int_{x^4}^{x^4+2} f(t) dt$$

Θ13.9 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = x \ln(x+1) - (x+1) \ln x, \quad x > 0$$

- α) Να αποδείξετε ότι η f είναι κυρτή.
β) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.
γ) Να αποδείξετε ότι υπάρχει μοναδικός αριθμός $a > 0$, ώστε:

$$(a+1)^a = a^{a+1}$$

δ) Να αποδείξετε ότι:

$$\int_1^2 f(t) dt > \int_2^3 f(t) dt$$

ε) Να λύσετε την ανίσωση:

$$\int_{x^2+x+1}^{x^2+x+3} f(t) dt < \int_{x^4+x^2+1}^{x^4+x^2+3} f(t) dt$$

Θ13.10 Μια παραγωγίσιμη συνάρτηση:

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$$

με $f(0) = 1$ έχει την ιδιότητα:

$$f'(x) + 2x = 2x(f(x) + x^2), \quad x \in \mathbb{R}$$

α) Να αποδείξετε ότι:

$$f(x) = e^{x^2} - x^2, \quad x \in \mathbb{R}$$

β) Να λύσετε την ανίσωση:

$$\int_{x^2+2x+1}^{x^2+2x+3} f(t) dt + \int_6^4 f(t) dt < 0$$

γ) Να μελετήσετε την f ως προς τα κοίλα και να βρείτε το σύνολο τιμών της.

Θ13.11 Μια παραγωγίσιμη συνάρτηση:

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$$

με $f(0) = 1$ έχει την ιδιότητα:

$$(f'(x) - 1)(f(x) - x) = x \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

α) Να αποδείξετε ότι:

$$f(x) = \sqrt{x^2 + 1} + x$$

β) Να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

γ) Να αποδείξετε ότι η f είναι κυρτή.

δ) Να λύσετε την ανίσωση:

$$\int_{x^2}^{x^{2+2}} f(t) dt > \int_{x^4}^{x^{4+2}} f(t) dt$$

ε) Να αποδείξετε ότι:

$$\int_a^{a+1} f(t) dt < \int_{a+2}^{a+3} f(t) dt, \quad a \in \mathbb{R}$$

στ) Αν $0 < \alpha < \beta$, να αποδείξετε ότι:

$$\frac{f(\alpha) - 1}{\alpha} < \frac{f(\beta) - 1}{\beta}$$

Θ13.12 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \begin{cases} x \ln x, & \text{αν } x > 0 \\ 0, & \text{αν } x = 0 \end{cases}$$

α) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι συνεχής στο 0.

β) Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία τη συνάρτηση f και να βρείτε το σύνολο τιμών της.

γ) Να βρείτε το πλήθος των διαφορετικών θετικών ριζών της εξίσωσης $x = e^{\frac{a}{x}}$ για όλες τις πραγματικές τιμές του a .

δ) Να αποδείξετε ότι ισχύει:

$$f'(x+1) > f(x+1) - f(x) \text{ για κάθε } x > 0$$

ε) Να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα:

$$\int_0^1 f(x) dx$$

A. Θέματα από τις συναρτήσεις και τα όρια

E2.1 Μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα:

$$f^3(x) + 2f(x) = x - 1 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

- α) Να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται.
- β) Να αποδείξετε ότι η f έχει σύνολο τιμών το $\mathbb{R}$.
- γ) Να ορίσετε την αντίστροφη της f .

E2.2 Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την ιδιότητα:

$$f(x + y) = f(x) + f(y) \text{ για κάθε } x, y \in \mathbb{R}$$

- α) Να αποδείξετε ότι η C_f διέρχεται από την αρχή των αξόνων.
- β) Να αποδείξετε ότι η C_f έχει κέντρο συμμετρίας την αρχή των αξόνων.
- γ) Να αποδείξετε ότι:

$$f(x - y) = f(x) - f(y) \text{ για κάθε } x, y \in \mathbb{R}$$

δ) Να αποδείξετε ότι:

$$f(vx) = vf(x) \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R} \text{ και } v \in \mathbb{N}^*$$

ε) Αν η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει μόνο μία λύση, να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται.

στ) Αν η f έχει σύνολο τιμών το $\mathbb{R}$, να αποδείξετε ότι:

$$f^{-1}(x + y) = f^{-1}(x) + f^{-1}(y) \text{ για κάθε } x, y \in \mathbb{R}$$

ζ) Αν $f(x) > 0$ για κάθε $x > 0$, να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα.

η) Αν ισχύει ότι $f(1) = 1$ και $x^2 f\left(\frac{1}{x}\right) = f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}^*$, να αποδείξετε ότι:

$$f(x) = x \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

E2.3 Μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα:

$$f^3(x) + f(x) = 2x + 6 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

α) Να αποδείξετε ότι η f είναι "1 - 1".

β) Να αποδείξετε ότι η f έχει σύνολο τιμών το $\mathbb{R}$.

γ) Να βρείτε την f^{-1} .

δ) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = x$.

ε) Να λύσετε την εξίσωση:

$$f(f(x - 1) - 2) = f(x)$$

E2.4 Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την ιδιότητα:

$$e^{f(x)} + f(x) = x \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

- α) Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα.
- β) Να εξετάσετε αν η f είναι αντιστρέψιμη.
- γ) Να αποδείξετε ότι $f(1) = 0$.
- δ) Να βρείτε το σύνολο τιμών και την f^{-1} .
- ε) Να αποδείξετε ότι $0 < f(2) < 1$.

E2.5 Δίνεται συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$f^3(x) + f(x) = x^3 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

α) Να αποδείξετε ότι:

$$f(x) > 0 \text{ για κάθε } x > 0$$

β) Να υπολογίσετε τα όρια:

$$\text{i) } A = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x^3} \quad \text{ii) } B = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x}$$

E2.6 Μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα:

$$f^3(x) + f(x) = 2e^x \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

- α) Να βρείτε την τιμή της f στο $x_0 = 0$.
- β) Να αποδείξετε ότι η f αντιστρέφεται.
- γ) Να βρείτε το πρόσημο της f .
- δ) Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα.
- ε) Να λύσετε την ανίσωση $\ln f(x) < 0$.
- στ) Να βρείτε το όριο $A = \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)$.

E2.7 Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με:

$$f(1) = 2 \text{ και}$$

$$|xf(y) - yf(x)| \leq 2 \text{ για κάθε } x, y \in \mathbb{R}$$

Να αποδείξετε ότι:

α) $f(0) = 0$

β) $f(x) = 2x, x \in \mathbb{R}$

E2.8 Έστω συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty \text{ και } \lim_{x \rightarrow +\infty} g(x) = +\infty$$

Να αποδείξετε ότι:

α) αν $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{g(x)} = 0$, τότε $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^{f(x)}}{e^{g(x)}} = 0$,

β) αν $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{g(x)} = 1$, τότε $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln f(x)}{\ln g(x)} = 1$.

B. Θέματα από τη συνέχεια και τα θεωρήματα

E2.9 Για μια συνεχή συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει ότι:

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - x^2 + h^2}{h^2 x + h} = 2x$$

για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε:

α) τον τύπο της f ,

β) το όριο:

$$A = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x \eta \mu \frac{1}{x}}{x^2 + x + 1} f(x) \right)$$

γ) το όριο:

$$B = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x^3 + 3}{f(x) + \eta \mu x + \sigma \nu \chi + 2}$$

E2.10 Δίνονται οι συνεχείς, γνησίως μονότονες και θετικές συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με:

$$f(1)f(2) = g(1)g(2)$$

Να αποδείξετε ότι:

α) υπάρχει $\alpha \in (1, 2)$ τέτοιο, ώστε:

$$f^2(\alpha) = g(1)g(2)$$

β) υπάρχουν $\beta, \gamma \in (1, 2)$ τέτοια, ώστε:

$$f(\beta) = g(\gamma)$$

γ) η εξίσωση $f(x) = g(x)$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο $[1, 2]$.

E2.11 Έστω συνεχής συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την ιδιότητα:

$$f^2(x) - 2f(x)\eta \mu x = \eta \mu^4 x + \eta \mu^2 x + 1 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

$$\text{και } f\left(\frac{\pi}{2}\right) = 3$$

α) Να αποδείξετε ότι η f διατηρεί σταθερό πρόσημο στο $\mathbb{R}$, το οποίο και να βρείτε.

β) Να βρείτε το $f(0)$.

γ) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση:

$$h(x) = f(x) - \eta \mu x, x \in \mathbb{R}$$

διατηρεί σταθερό πρόσημο.

δ) Να αποδείξετε ότι:

$$f(x) = \eta \mu^2 x + \eta \mu x + 1, x \in \mathbb{R}$$

ε) Να υπολογίσετε το όριο:

$$A = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{xf(x)}{x^2 + 1}$$

E2.12 Έστω οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για τις οποίες ισχύει:

$$f(g(x)) = x^3 + x + 1 + g(x)$$

για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Να αποδείξετε ότι:

α) η εξίσωση $x^3 + x + 1 = 0$ έχει μοναδική λύση,

β) η συνάρτηση g αντιστρέφεται,

γ) υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in \mathbb{R}$ τέτοιο, ώστε:

$$f(x_0) = x_0$$

E2.13 Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με σύνολο τιμών το $\mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$|f(x) - f(y)| \geq \frac{1}{\theta} |x - y|$$

για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$, όπου $\theta \in (0, 1)$

Να αποδείξετε ότι:

α) η f αντιστρέφεται,

β) $|f^{-1}(x) - f^{-1}(y)| \leq \theta |x - y|$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$,

γ) η συνάρτηση f^{-1} είναι συνεχής στο $\mathbb{R}$,

δ) η εξίσωση $f^{-1}(x) = x$ έχει το πολύ μία ρίζα στο $\mathbb{R}$.

E2.14 Δίνεται η συνεχής συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$(x+1)f(x) = 2x^2 + x + a \text{ για κάθε } x \neq -1$$

α) Να αποδείξετε ότι $a = -1$.

β) Να βρείτε τον τύπο της f .

γ) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = -\eta\mu x^2$ έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο διάστημα $(0, \pi)$.

δ) Να υπολογίσετε το όριο:

$$A = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x^v}$$

όπου v φυσικός αριθμός με $v \geq 1$.

Γ. Θέματα από τη μελέτη συνάρτησης

E2.15 Έστω μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, η οποία είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και ισχύει:

$$f(f'(x)) \geq (x-1)^2 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

Η f παρουσιάζει τοπικό ακρότατο στο $x_0 = 1$ και η C_f διέρχεται από την αρχή των αξόνων. Να αποδείξετε ότι:

α) $f'(0) \neq 0$,

β) η εφαπτομένη της C_f στο $x_0 = 1$ είναι παράλληλη στον άξονα $x'x$.

E2.16 Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ δύο φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση με $f''(x) < 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι:

$$f(x) - f(\alpha) \geq f'(\beta)(x - \alpha)$$

για κάθε $x \in [\alpha, \beta]$.

E2.17 Αν η γραφική παράσταση της:

$$f(x) = x^4 + ax^3 + bx^2 + x + 1$$

έχει σημεία καμπής, να αποδείξετε ότι $3a^2 > 8b$.

E2.18 Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ δύο φορές παραγωγίσιμη με:

$$f'(x) \neq 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση:

$$g(x) = \frac{f(x)}{f'(x)}, \quad x \in \mathbb{R}$$

α) Να αποδείξετε ότι η f είναι "1 - 1".

β) Αν το $A(x_0, y_0)$ είναι σημείο καμπής της C_f , να αποδείξετε ότι η εφαπτομένη της C_g στο σημείο με τεταγμένη x_0 σχηματίζει με τον άξονα $x'x$ γωνία 45° .

E2.19 Έστω μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει $f(0) = 0$ και:

$$f'(x) > 2x - \sin x \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

α) Να αποδείξετε ότι:

$$f(x) > x^2 - \eta\mu x \text{ για κάθε } x > 0$$

β) Να λύσετε την εξίσωση:

$$f(x) + \eta\mu x = x^2$$

E2.20 Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη συνάρτηση με $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0$. Να αποδείξετε ότι:

α) Αν $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, τότε:

$$f(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

β) Αν $f'(x) < 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, τότε:

$$f(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

E2.21 Έστω f μια συνάρτηση, δύο φορές παραγωγίσιμη στο διάστημα $[0, +\infty)$, για την οποία ισχύουν:

♦ $f(0) = f'(0) = 1$ και

$$f(x) > 0 \text{ για κάθε } x \geq 0$$

♦ $f''(x)f(x) < (f'(x))^2$ για κάθε $x > 0$

α) Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο σημείο $A(0, f(0))$.

β) Να μελετήσετε τη συνάρτηση:

$$h(x) = \frac{f'(x)}{f(x)}$$

ως προς τη μονοτονία στο διάστημα $[0, +\infty)$.

γ) Να αποδείξετε ότι:

$$f(x) < e^x \text{ για κάθε } x > 0$$

E2.22 Έστω η δύο φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(0) = 0$ για την οποία ισχύει:

$$f(x) \geq \frac{2x + f(1) - 1}{2} \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

Να αποδείξετε ότι:

α) $f(1) = 1$,

β) υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (0, 1)$ τέτοιο, ώστε $f''(x_0) = 0$.

E2.23 Για μια συνάρτηση f γνωρίζουμε ότι:

$$f^{(3)}(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in [\alpha, \beta]$$

$$f''(\gamma) = 0, f'(\alpha) = f'(\delta) = 0$$

$$\text{και } f(\alpha) = f(\beta) = 0$$

όπου $\alpha < \gamma < \delta < \beta$.

α) Να βρείτε τα διαστήματα μονotonίας της f .

β) Να μελετήσετε την f ως προς τα κοίλα.

γ) Να αποδείξετε ότι:

$$f(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (\alpha, \beta)$$

E2.24 Μια παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(0) = 0$ έχει την ιδιότητα:

$$f'(x)(1 + |x|) = 1 + |f(x)| \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

Να βρείτε:

α) τη μονotonία της f , β) τον τύπο της f .

E2.25 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \frac{1 + e^x}{1 + e^{x+1}}, x \in \mathbb{R}$$

α) Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονotonία.

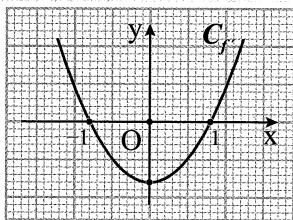
β) Για κάθε $x < 0$ να αποδείξετε ότι:

$$f(5^x) + f(7^x) < f(6^x) + f(8^x)$$

γ) Να βρείτε μια συνάρτηση $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με:

$$g'(x) = \frac{1}{f(x)} \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

E2.26 Να σχεδιάσετε προσεγγιστικά μια παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(0) = 0$ για την οποία η γραφική παράσταση της παραγώγου της έχει τη μορφή του σχήματος.

E2.27 Να συγκρίνετε τους αριθμούς α και β στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) $\alpha = e^\pi, \beta = \pi^e$

β) $\alpha = (\sqrt{2})^{\sqrt{3}}, \beta = (\sqrt{3})^{\sqrt{2}}$

E2.28 Αν $\alpha < \beta$, να αποδείξετε ότι:

$$\frac{e^\beta - e^\alpha}{\beta - \alpha} < \frac{e^\alpha + e^\beta}{2}$$

E2.29 Δίνονται δύο πραγματικοί αριθμοί α και β με $\alpha > 0$. Να αποδείξετε ότι:

$$\ln \alpha^\alpha + e^{\beta-1} \geq \alpha \beta$$

E2.30 Δίνεται η συνεχής συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$x^3(f(x) - x^2) = f(x)\eta\mu^3 x$$

για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

α) Να υπολογίσετε τα όρια:

$$A = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^3}{x - \eta\mu x}, B = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2}{x^2 + x\eta\mu x + \eta\mu^2 x}$$

β) Να βρείτε τον τύπο της f .

E2.31 Δίνεται παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(1) = 2$ και:

$$f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

α) Να λύσετε την εξίσωση:

$$f(x) = 2x, x \in \mathbb{R}$$

β) Να υπολογίσετε το όριο:

$$A = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{e^{f(x)} - e^{2x}}{f(x) - 2x}$$

E2.32 Να βρείτε τα όρια:

α) $A = \lim_{y \rightarrow 0} (\sin^2 y)^{\frac{1}{y^2}}$

β) $B = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\sqrt{1 + e\varphi^2 \sqrt{x}} \right)^{\frac{1}{x}}$

E2.33 Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη συνάρτηση. Αν για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$ με $x \neq y$ υπάρχει μοναδικό $\gamma \in \mathbb{R}$ τέτοιο, ώστε:

$$\frac{f(y) - f(x)}{y - x} = f'(\gamma)$$

να αποδείξετε ότι η f είναι ή κυρτή ή κοίλη.

E2.34 Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία τις συναρτήσεις:

α) $f(x) = \frac{(x-1)^2}{x^3}$

β) $f(x) = \left(1 + x + \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{6}\right)e^{-x}$

γ) $f(x) = \frac{x-1}{x}e^{\frac{1}{x}}$

δ) $f(x) = x^{\frac{3}{2}}\left(\ln x - \frac{2}{3}\right) - 3x(\ln x - 1)$

E2.35 α) Να λύσετε τις εξισώσεις:

i) $xe^{\frac{x}{2}} + 1 = e^x$

ii) $\frac{1}{3}\epsilon\phi x + \frac{2}{3}\eta\mu x = x, x \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$

β) Να αποδείξετε τις ανισότητες:

i) $xe^{\frac{x}{2}} - e^x + 1 < 0, x \neq 0$

ii) $\frac{1}{3}\epsilon\phi x + \frac{2}{3}\eta\mu x > x, x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$

E2.36 Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = \left(1 + x + \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{6}\right)e^{-x} \text{ και } .$$

$$g(x) = \left(1 + x + \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{6} + \frac{x^4}{24}\right)e^{-x}$$

α) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.

β) Να αποδείξετε ότι:

$$1 + x + \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{6} \leq e^x \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

Πότε ισχύει η ισότητα;

γ) Να μελετήσετε την g ως προς τη μονοτονία.

δ) Να αποδείξετε ότι:

$$1 + x + \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{6} + \frac{x^4}{24} \leq e^x \text{ για κάθε } x \geq 0$$

E2.37 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = x \ln(x + \sqrt{1+x^2}) - \sqrt{1+x^2} + 1$$

α) Να αποδείξετε ότι η f έχει πεδίο ορισμού το:

$$A = \mathbb{R}$$

β) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.

γ) Να αποδείξετε ότι:

$$x \ln(x + \sqrt{1+x^2}) + 1 \geq \sqrt{1+x^2}$$

για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

δ) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 0$.

E2.38 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = e^x - \lambda x \text{ με } \lambda > 0$$

α) Να μελετήσετε την f ως προς τα ακρότατα.

β) Να βρείτε τη μεγαλύτερη τιμή του λ για την οποία είναι:

$$e^x \geq \lambda x \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

γ) Για την παραπάνω τιμή του λ να αποδείξετε ότι η ευθεία $y = \lambda x$ εφάπτεται της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $g(x) = e^x$ και να βρείτε το σημείο επαφής.

E2.39 Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = xe^{x-\frac{1}{x}} \text{ και}$$

$$g(x) = x^4 + 2x^3 + 2x^2 + 1$$

α) Να αποδείξετε ότι:

$$g(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

β) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.

γ) Να αποδείξετε ότι:

$$f''(x) = \frac{f(x)g(x)}{x^4}, x \neq 0$$

και να μελετήσετε την f ως προς τα κοίλα. Έχει η C_f σημεία καμψής;

E2.40 Μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f''(0) = 2$ είναι τρεις φορές παραγωγίσιμη και ισχύει:

$$2f(x) - xf'(x) = x \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

α) Να αποδείξετε ότι:

$$f''(x) = 2 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

β) Να βρείτε τη συνάρτηση f .

γ) Να βρείτε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη C_f και τον άξονα x' .

δ) Να βρείτε τους αριθμούς α, β και γ για τους οποίους ισχύει:

$$f(\alpha) + f(\beta) + f(\gamma) = -\frac{3}{4}$$

E2.41 Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = e^{-x} \text{ και } g(x) = -x^2 - 2$$

α) Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία τη συνάρτηση:

$$h(x) = \ln 2x - 1 - \frac{1}{x} + \frac{x}{2}, \quad x > 0$$

και να βρείτε το σύνολο τιμών της.

β) Να βρείτε το πλήθος των κοινών εφαπτομένων των C_f και C_g .

E2.42 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \ln(x+1) - \frac{x}{\sqrt{x+1}}$$

α) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.

β) Να βρείτε τα όρια:

$$A = \lim_{x \rightarrow -1} f(x) \text{ και } B = \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$$

γ) Να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

δ) Αν $x < 0$, να αποδείξετε ότι:

$$\sqrt{x+1} \cdot \ln(x+1) > x$$

ε) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 0$.

E2.43 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = x - \ln(e^x + 1) + 2$$

α) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.

β) Να μελετήσετε την f ως προς τα κοίλα.

γ) Να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

δ) Να βρείτε το πλήθος των ριζών της εξίσωσης:

$$x + 2 = \ln(e^x + 1)$$

E2.44 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = x \ln(1+x) - x + \ln(1+x) - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{6}$$

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού A της f , την f' και την f'' .

β) Να βρείτε τη μονοτονία της f' .

γ) Να υπολογίσετε τον συντελεστή διεύθυνσης της εφαπτομένης της C_f στην αρχή των αξόνων.

δ) Να προσδιορίσετε το πρόσημο της f' .

ε) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία και να αποδείξετε ότι η f έχει ολικό ελάχιστο, το οποίο και να βρείτε.

στ) Να αποδείξετε ότι:

$$x \ln(x+1) - x + \ln(x+1) \geq \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{6}x^3$$

για κάθε $x > -1$.

ζ) Να λύσετε την εξίσωση:

$$x \ln(x+1) - x + \ln(x+1) = \frac{x^2}{2} - \frac{x^3}{6}$$

E2.45 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = e^{x-1} - x \ln x - 1$$

α) Να υπολογίσετε τις $f'(x)$, $f''(x)$ και $f^{(3)}(x)$.

β) Να μελετήσετε την f ως προς τα κοίλα και τα σημεία καμψής.

γ) Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα και να βρείτε το σύνολο τιμών της.

δ) Να λύσετε την εξίσωση $e^{x-1} = x \ln x + 1$.

ε) Αν $x > 1$, να αποδείξετε ότι $e^{x-1} > x \ln x + 1$.

στ) Να εξετάσετε αν ορίζεται η f^{-1} και να βρείτε το πεδίο ορισμού της.

E2.46 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \begin{cases} \frac{e^x - 1}{x}, & \text{αν } x \neq 0 \\ a - 2, & \text{αν } x = 0 \end{cases}$$

η οποία είναι συνεχής στο $\mathbb{R}$.

α) Να βρείτε την τιμή του $a \in \mathbb{R}$.

β) Να βρείτε την $f'(x)$.

γ) Να βρείτε την εφαπτομένη της C_f στο σημείο:

$$M(0, f(0))$$

δ) Να αποδείξετε ότι:

$$xe^x + 1 \geq e^x \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

ε) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.

στ) Να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

ζ) Να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln f(x)}{x}$.

E2.47 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = (1-x) \ln x + \frac{1}{x} + x - 2$$

α) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα.

β) Να μελετήσετε την f ως προς τα κοίλα και τα σημεία καμπής.

γ) Να κάνετε τον πίνακα μεταβολών της f .

δ) Να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

ε) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 0$ και να βρείτε το πρόσημο της f .

στ) Να βρείτε τις ασύμπτωτες της C_f .

ζ) Να κάνετε τη γραφική παράσταση της f .

η) Να βρείτε το πλήθος των ριζών της εξίσωσης:

$$(x - x^2)\ln x - \lambda x = 2x - x^2 - 1, \lambda \in \mathbb{R}$$

θ) Να βρείτε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη C_f , τον άξονα $x'x$ και την ευθεία $x = 2$.

E2.48 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \frac{\ln x - \ln \alpha}{x - \alpha}, \alpha > 0$$

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού A και την παράγωγο της f .

β) Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως φθίνουσα.

Δ. Θέματα από τα ολοκληρώματα

E2.49 Έστω συνάρτηση $f: [0, \pi] \rightarrow \mathbb{R}$ με:

$$f(0) = 0, f\left(\frac{\pi}{2}\right) = \frac{\pi}{2} \text{ και}$$

$$f''(x) + f(x) = 2\sin x \text{ για κάθε } x \in [0, \pi]$$

α) Αν είναι:

$$g(x) = f'(x)\eta\mu x - f(x)\sigma\upsilon\nu x \text{ με } x \in [0, \pi]$$

να αποδείξετε ότι $g(x) = \eta\mu^2 x$.

β) Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης f .

γ) Να βρείτε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη C_f , τον άξονα $x'x$ και την ευθεία:

$$x = \pi$$

E2.50 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \begin{cases} (x-1)e^{-x}, & \text{αν } x \leq 1 \\ \frac{\ln^2 x}{x}, & \text{αν } x > 1 \end{cases}$$

Να βρείτε τις αρχικές της f .

E2.51 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = (10x^3 + 3x) \int_0^2 f(t) dt - 45$$

α) Να αποδείξετε ότι:

$$f(x) = 20x^3 + 6x - 45$$

β) Να εξετάσετε αν η f αντιστρέφεται και αν ναι, να βρείτε το πεδίο ορισμού της f^{-1} .

γ) Να βρείτε το πλήθος των λύσεων της εξίσωσης:

$$f^{-1}(x) = x$$

E2.52 Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνάρτηση με:

$$f(1) = 0 \text{ και } f'(x) = e^{x^2} \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

A. Να βρείτε:

α) το πρόσημο της f ,

β) το εμβαδόν μεταξύ των $x'x$, C_f , $x = 0$ και $x = 1$.

B. Να αποδείξετε ότι:

$$f(x) > \frac{1}{3}(x^3 - 1) \text{ για κάθε } x > 1$$

E2.53 Έστω συνάρτηση f , συνεχής στο $[0, 1]$ με:

$$f(0) = 0 \text{ και } \int_0^1 f(x) dx = f(1)$$

Να αποδείξετε ότι υπάρχει $\xi \in (0, 1)$ με:

$$f'(\xi) = f(\xi)$$

E2.54 Μια πολυωνυμική συνάρτηση:

$$f(x) = \alpha_n x^n + \alpha_{n-1} x^{n-1} + \dots + \alpha_1 x + \alpha_0 \text{ με } \alpha_n \in \mathbb{N}^*$$

έχει την ιδιότητα:

$$f(f'(x)) = f'(f(x)) \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

α) Να αποδείξετε ότι $\alpha_n^{v+1} \cdot v^v = \alpha_n^v \cdot v$, $v \in \mathbb{N}^*$.

β) Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης $f(x)$.

γ) Να βρείτε το ολοκλήρωμα:

$$I(x) = \int_{-x}^x f^3(t) \ln(1 + e^t) dt$$

E2.55 Μια συνάρτηση f είναι ορισμένη και συνεχής στο διάστημα $[a, \beta]$, παραγωγίσιμη στο (a, β) και ισχύει:

$$f(a) = f(\beta) = 0$$

Να αποδείξετε ότι για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$ υπάρχει $\xi \in (a, \beta)$ τέτοιο, ώστε:

$$f'(\xi) = \lambda f^2(\xi)$$